בס"ד | ה' תשרי תשע"ט

אור דוד

מוקדש לע"נ הבה"ח דוד צברדלינג ז"ל בן שלמה זלמן ושושנה נעמי הי"ו.

מס' גיליון	יציאת שבת			כניסת שבת			פרשה
12	חיפה	בני ברק	ירושלים	חיפה	בני ברק	ירושלים	וילך
	19:24	19:20	19:21	18:18	18:26	18:11	

"דבר בעיתו מה טוב" – מאורעות התנ"ך בתאריך היומי, על פי ספרו של הבח"ה דוד צברדלינג.

ו' תשרי: לד וְעַתָּה לֵךְ נְחֵה אֶת הָעָם אֶל אֲשֶׁר דְּבַּרְתִּי לֶךְ הִנֵּה מֵלְאָכִי יֵלֵךְ לְפָנֶיךְ וּבְיוֹם פָּקְדִי וּפָקַדְתִּי עֲלֵיהֶם חַטָּאתָם:

(אליה רבה סימן תק"פ סק"ג)

(שמות לב,לד)

ז' תשרי: א וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הַנִּנִי: ב וַיֹּאמֶר קַח נָא אֶת בִּנְךָ אֶת יְחִידְךָּ אֲשֶׁר אָהַבְתָּ אֶת יִצְחָק וְלֶךְּ לְךָּ אֶל אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה עַל אַחַד הָהָרִים אֲשֶׁר אֹמֵר אֵלֶיךָ:

(ע"פ ילקוט ראובני פרשת וירא סי' קצב וסדר הפסוקים)

(בראשית כב,א-ב)

ּיט וַתַּהָר עוֹד לֵאָה וַתֵּלֶד בֵּן שִׁשִּׁי לְיַעֲקֹב: כ וַתֹּאמֶר לֵאָה זְבָדַנִי אֱלֹהִים אֹתִי זֵבֶד טוֹב הַפַּעַם יִזְבְּלֵנִי אִישִׁי כִּי יָלַדְתִּי וֹ לוֹ שִׁשָּׁה בָנִים וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ זְבֵלוּן:

(רבינו בחיי שמות פרק א, פסוק ו)

ו (בראשית ל,ז-ח)

(שמות לב,לה)

[יג זְבוּלֵן לְחוֹף יַמִּים יִשְׁכֹּן וְהוּא לְחוֹף אֲנִיּוֹת וְיַרְכָתוֹ עַל צִידֹן:

(כנ"ל)

(בראשית מט,יג)

יח וְלִזְבוּלֵן אָמֵר שְׂמַח זְבוּלֵן בְּצֵאתֶדְ וְיִשָּׁשׁכָר בְּאֹהָלֶידְ: יט עַמִּים הַר יִקְרָאוּ שָׁם יִזְבְּחוּ זִבְחֵי צֶדֶק כִּי שֶׁפַע יַמִּים יִינָקוּ וּשְׂפוּנֵי טְמוּנֵי חוֹל

(כנ"ל)]

ַלה וַיִּגֹף יְהוָה אֶת הָעָם עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל אֲשֶׁר עָשׂה אַהְרֹן:

(אליה רבה סימן תק"פ סק"ג)

מר"ן **בן איש חי** – פרשת נציבים שנה ראשונה.

- א. אמרו חכמינו זכרונם לברכה: "מצוה לאכול בערב יום הכפורים ולהרבות בסעודה", וכתבו המקובלים ז"ל שצריך לאכול שיעור שני ימים, אם יוכל האדם לאכול כ"ל כך, כדי לתקן יום זה באכילה מה שצריך ליום זה ומה שצריך ליום מחר שהוא יום הכפורים הקדוש, והאדם יעשה כל מעשיו לשם שמים והשם יתברך לא ימנע טוב להולכים בתמים, וכתבו האחרונים ז"ל שמצוה לאכול דגים בערב יום הכפורים בשחרית דוקא, ויש לזה קצת סמך מן המדרש ועיין ב"מטה אפרים", ונראה שיש טעם לזה כי הדגים רומזים לעינא פקיחא המאירה ביסוד שהוא בחינת היום הזה בסוד הפסוק "בן פרת יוסף בן פרת עלי עין" (בראשית מט כב), וטוב עין הוא יבורך:
- ב. בסיבוב כפרות יכוין לשם חת"ך בראשי תבות: זה חליפתך ,תמורת ,כפרתך, והוא יוצא מסופי תבות "פותח את ידיך" (תהלים קמה טז), ולנקבה יאמר" "חליפתך למורתך כפרתך" בציר"י תחת ת' כנזכר ב"מטה אפרים", ועושין בהם כנגד ארבע מיתות בית דין לכפר על האדם, ולכן צריך האדם להרהר בתשובה באותה שעה, וכפי הסוד ענין שחיטה זו היא למתק הגבורה לכן זמן הראוי יותר לדבר זה הוא באשמורת סמוך לעלות השחר שהוא עת רצון, ופה עירנו אשר בן פורת יוסף יש קהל רב אי אפשר לעשות הכל באותה שעה על כן מוכרחים שוחטי מתא להתחיל בדבר זה מתחלת הלילה, ואף על פי שסובבים בעיר שוחטים רבים יותר משלשים עם כל זה אין יכולים לגמור כל הלילה כולה אלא משלימים עוד בשלש וארבע שעות ראשונות מן היום, ובטוחים בה' שהכל יקובל ויעלה לרצון לפניו כאלו נעשה הכל כראוי:
- ג. כל בעל הבית שיבא השוחט לביתו לשחוט לא יניחנו לשחוט עד שיבדוק הסכין תחלה כראוי, ויחזור ויבדוק אותה אחר שחיטה, ויזמין בעל הבית אפר כירה בידו כדי לשחוט לתוכו והנחת העפר תחלה היא התחלת המצוה של כסוי הדם, לכן טוב שיניח בעל הבית את העפר בידו, ונהגו שבעל הבית מברך על כסוי הדם, והברכה היא "על כסוי הדם בעפר", ומאחר שיש הרבה עופות לשחוט יברך בעל הבית על הראשונה ואחד מבני הבית על השניה והשלישית וכן על זה הדרך; וכן השוחט יכסה גם הוא לבסוף, ואין כאן מרבים בברכות כיון שכל אחד מברך על שחיטה בפני עצמה ודם חדש. גם צריך שיזמינו לשוחט נר שיש בו שתי פתילות והפתילות במקום האור יהיו פרודות ורק השלהבות שלהם נוגעים יחד כדי שישחוט לאורם:
- **ד.** בסעודה המפסקת נוהגים בביתנו מזמן קדמון לטבל הפת בסוכר, וכן כתב "מטה אפרים" במנהג אשכנז; אך צריך גם כן להביא מלח על השלחן ולטבול הפת במלח, ונוהגין באשכנז לומר בגמר הסעודה המפסקת "שיר המעלות בשוב ה' את שיבת ציון" (תהלים קכו) וכנזכר ב"מגן אברהם", ויש טעם למנהג זה ונכון לאומרו, והנהגתי פה עירנו יע"א לומר מזמור לתודה בשחרית כמנהג החסידים ב"בית אל" יכב"ץ בעיר הקודש תוב"ב:

מאורות המגילה – מסכת מגילה דף י ע"א.

גמ' א"ר יצחק שמעתי מרבותי (ריטב"א) **שמקריבין** קורבנות **בבית חוניו** (חוניו בן שמעון הצדיק) שהקים מקדש ומזבח במצריים. במסכת מנחות קט עמוד ב מסופר שלאחר מותו של שמעון הצדיק (שהיה כהן גדול בירושלים) הייתה מריבה שנבעה מקינאה בין בניו של שמעון הצדיק, חוניו ושמעי, ובעקבות זה ירד חוניו לאלכסנדריא שבמצרים והקים שם מזבח והקריב זבחים בזמן הזה כלומר לאחר חורבן הבית. מבארת הגמרא **קסבר** שרבי יצחק סובר ש**בית חוניו לאו בית ע"ז היא** כלומר הקורבנות שהקריב חוניו על גבי המזבח היו לשם ה' ולא לעבודה זרה. במנחות מובא המחלוקת האם חוניו הקריב לשם שמים או לא, מכאן שרבי יצחק אומר שמותר להקריב בבית חוניו משמע שהוא סובר שהמקום נבנה לשם שמים שהרי אם היה נבנה לצורך עבודה זרה, לא היה מתיר להקריב בו לשם ה'. **וקא סבר** ועוד סובר רבי יצחק **קדושה ראשונה** כלומר הקדושה שחלה על ירושלים ומקום המקדש בזמן בית מקדש ראשון, **קידשה לשעתה** לכל זמן עמידת בית המקדש **ולא קידשה לעתיד לבוא** לעניין הזמן לאחר חורבן בית המקדש (רש"י) פירוש הדבר, לאחר חורבן הבית אין המקום נותר בקדושתו לעניין הקרבת קורבנות ואכילת קדשים. למרות זאת חשוב לזכור שגם מי שאומר שאין קדושה במקום לאחר החורבן לעניין קרבנות וקדשים גם הוא יסכבים כי קדושת השכינה נקבעה במקום המקדש לעולמים ואין היא זזה משם גם לאחר החורבן כפי שכתוב במלכים א (ט,ג) "והיו עיני ליבי שם כל הימים". הגמרא מביאה מקור לשיטת רבי יצחק המדבר על במות שהיו מקריבים עליהם לפני שהיה בית מקדש, מאז שנבנה בית המקדש ישנו איסור להקריב בבמות, **דכתיב** לגבי זמני היתר במות (**דברים יב, ט) "כי לא באתם עד עתה אל** המנוחה ואל הנחלה" הרי כוונת הכתוב שמנוחה זו שילה ונחלה זו ירושלים מכאן שהכתוב מקיש, משווה, נחלה למנוחה. מזה אנו למדים ש**מה מנוחה יש אחריה היתר אף נחלה יש אחריה היתר** כלומר כפי שבמשכן שילה 'מנוחה', לאחר חורבנו חוזר ההיתר בבמות, גם בירושלים 'נחלה' יש היתר במות לאחר חורבנה. (ראה בהרחבה הסבר על הבמות במשנה בדף ט ע"ב). יהי רצון שנזכה לראות בבניין ירושלים במהרה אמן.

א**ילן החיים** – פירוש הסולם על הזוהר הקדוש, פרשת וילך (דפו"י דף רפ"ג ע"א).

משח וידבר וגו': ר' חוסיה פתח, מוליך לימין משה זרוע תפארתו בוקע משה, מהו וילך, אנה הוא הלך, ומשיב, מים מפניהם וגוי. אשריהם ישראל, שהקב"ה אלא וילך, פירושו שהלך כגוף בלי זרוע. רצה בהם, ומשום שרצה בהם, קרא אותם כש"א, וילכו בלי כח לפני רודף. כי מת אהרן, בנים בכורים קדושים, אחים. כביכול, לדור עמהם. ז"ש ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. ורצה לתקנם כעין של מעלה, והשכין כבוד, ושכינתו הולכת שבעה ענני לפניהם. ז"ש, וה' הולד לפניהם יומם.

מאמר משה אהרן ומרים

ב) תלת אחין קדישין וכר: ג' אחים סדושים הלכו ביניהם, ומי הם. משה אהרו (דפו"י דף רפ"ג ע"א ") דף רפ"ג ע"ב)

ומרים. ובזכותם נתן להם הקב"ה מתנות עליונות. כל ימיו של אהרן לא סרו ענני כבוד מישראל. והרי העמדנו שאהרן הוא זרוע ימין של ישראל, והיינו שכתוב, וישמע הכנעני ערד וגו׳, כי בא ישראל דרך האתרים. וגו׳. דרך אתרים פירושו, שישראל היו כאדם ההולך בלי זרוע, וסומך עצמו בכל מקום ומקום. כי אתרים פירושו מקומות. ואז, וילחם בישראל וישב ממנו שבי. שזה היה, משום זרוע ימין של הגוף, שהוא תית, ועל כן כתוב מוליך לימין משה זרוע תפארתו. ומי הוא, הוא שהנהגת השמש תאסוף שהיא הנהגת ז"א,

ג) וילך משה מאי וכו': שואל, וילד ימין, והגוף, שהוא משה, רצה להסתלק מחמת זה.

ד) כל יומוי דמשה וכו׳: כל ימיו של משה, אכלו ישראל לחם מן השמים. כיון שבא יהושע, מה כתוב, וישבות המן ממחרת וגו', ויאכלו מעבור הארץ ממחרת הפסח. מה בין זה לזה, בין מן, ובין לחם מן הארץ. אלא זה המן הוא מלמעלה. מן השמים, שהוא ז"א, וזה, הוא מלמטה, מו המלכות לחם מו הארץ, הנקראת ארץ. כל זמן שהיה נמצא משה, היה שולם גוף השמש, שהוא ז"א, ומאיר לעולם. כיון שנסתלק משה, נסתלק גוף השמש, ויצא גוף הלבנה, שהוא המלכות שהיא בחינת יהושע. וע"כ נפסק לחם מן השמים ויאכלו מעבור הארץ, שהוא מלכות.

ה) כתיב אם אין וגרי: כתוב, אם אין פניד הולכים אל תעלנו מזה ובמה יודע איפוא זרוע ימין. בוא וראה, אהרן היה וגו'. כך למדנו. כיון שאמר הקב"ה למשה. הנה מלאכי ילך לפניך. אמר משה ומה זה,

בהנהגת המלכות. שנקראת מלאך. ואמר לז"א, אם אין פניך הולכים אל תעלנו מזה. גוף השמש אני רוצה. שהוא ז"א, ולא הלבנה, שהיא מלכות, אז האיר גוף השמש, ונעשה משה כעין גוף השמש לפני ישראל כיון שנאסף משה, נאסף השמש, והאירה הלבנה, והיה יהושע משתמש לאור הלבנה. אוי לאותה בושה.

ו) ויאמר וגו' מאה ועשרים שנה וגו': היינו שא"ר אלעזר ארבעים שנה האיר השמש לישראל ונאסף לסוף ארבעים שנה. והאירה הלבנה, נו״כ אחר לא אוכל נווד לצאת ולבא וגו׳. כי הגיע זמן שליטת הלבנה, שהיא בחינת יהושע. א"ר שמעון, ודאי כך הוא, היינו הטירו שכתוב, ויש נספה בלא משפט, וכבר החברים, ואנחנו נעמיד הכתוב, אבל על החברים, הכל הוא צריך לעולם לתועלת האדם, שיסתלה מטרם שיבא זמנו. דהיינו שנספה בלא משפט. כמ״ש לפנינו.

ז) ת"ח והא אתמר וכו': בוא וראה. הנה למדנו. שכל רוחות היוצאים מלמעלה יוצאים זכר ונקבה, ונפרדים בבואם לעולם הזה להתלבש בגופים. ולפעמים תצא לעולם נשמה של הנקבה מטרם שיצאה הנשמה של הזכר שהוא בן זוגה, ובכל פעם, שהזכר עוד לא הגיע זמנו להתחבר עם הנקבה שלו. ובא אחר, שאינו בן זוגה, ונשא אותה, כיוו שהגיע של זה, שהוא בו זוגה, להתחבר, הנה

כשנתעורר צדם, שהוא מדת הדיו, בעולם, לפקוד על עונות העולם, הוא אוסף אותו האדם שנשא אותה, דהיינו שנוטל נשמתו ונפטר מו העולם, **ובא האחר, שהוא בו זוגה.** ונושא אותה. וע"כ קשים זווגין לפני הקב"ה

ח) וכל רא כגין וכו': וכל זה הוא אם קלקל הזכר שאינו בן זוגה, את מעשיו, אז נוטלים אותו מן העולם, בשעה שהגיע זמן של בן זוגה לקחתה. ואע״פ שלא קלקל מעשיו כל כך בעונותיו, שיהיה מחויב למות במשפט, מכל מקום, הוא נפטר באותו זמן מטרם שמגיע זמנו למות ולא נעשה כד, על פי משפט. ועליו כתוב ויש נספה בלא משפט. ופוגשים בו דינים דצדק, שהוא מלכות של מדת הדין, **בעונותיו.** משום שהגיע זמנו של האחר. ווזהוא רו זונה לישא אותה, כי שלו היא. ואע״פ שע״פ משפט,

אינו מחויב למות. ט) א"ל ר"א ואמאי וכו': א"ל ר' אלעזר, ולמה הוא מת, יפריד אותם הקב"ה זה מזה, ויכא אותו שהוא בן זוגה וישא אותה. אמר לו. זה הוא לתועלת האדם. וחסד הוא עושה עמו. כדי שלא יראה אשתו ברשות אחר. ובוא וראה, אם זה שהוא בן זוגה, אין מעשיו כשרים, אז אע"פ שאשה זו שלו היא. מכל מקום אינו נדחה האחר, שאינו בן זוגה,

"אביעה חידות מני קדם" חידון לפרשת "אֹיבינוּ" (נחמיה פרקים ו-ח,עא(עב))על פי ספרו של הבח"ה דוד צברדלינג

- להפגש באיזו בקעה גשם הערבי רצה
 - לאיבנו נשמע כי ולכן וזשבו רעה כיי
- איזו בולאכה אני עושה ואשיב אותם כדבר הזה

- בוה עדין לא העבודתי בשערים אבל לא נותרו פרצים
- היכן להתוזבא המליץ שמעיה כי באים הנה הלילה להרגר
 - בות איש כבוני לא יהיה אם יכנס אל ההיכל הזה

שבת שלום

にだらに、こなになけれに いばら

פתרונות לפרשת כי נציבים: אַלוֹד בּוּאַלַיִּי, בּנִי ישּראַכ, גּדוכ, דגן,

or.david.way@gmail.com :פתרונות ניתן לשלוח לכתובת